

URVALSPROV G – 4.6.2026

Läs noga igenom alla instruktioner.

Det här urvalsprovet har en gemensam del, en del för kommunikationsvetenskaper och en del för juridik. Du ser de delar som du måste utföra för de ansökningsmål du söker till.

Varje del av provet har en fastställd tid för utförande. Tiden visas i provsystemet. När den delspecifika tiden har löpt ut stängs delen i fråga. Om du inte hinner utföra delen sparas den senaste situationen som svar. **Urvalsprovets gemensamma del måste göras först, före de differentierade delarna.** När du har gjort den gemensamma delen, aktiveras de differentierade delarnas Börja-tryckknappar. De differentierade delarna kan du göra i valfri ordning. **Varje del som öppnats måste göras till slut på en gång och du kan inte återvända till delen senare.**

Utöver de delspecifika tiderna för utförande innehåller provtiden 5 minuter för att läsa instruktionerna på urvalsprovets framsida och för att gå till följande del. Obs! Om du överskrider denna tid på 5 minuter förlorar du provtid för att utföra delarna när du läser instruktionerna på framsidan och går till följande del.

Under provet får du endast ha urvalsprovsystemet Vallu öppet samt de separata materialfiler som öppnas i systemet.

Du kan skissa upp dina svar på pappren som delats ut. Anteckningar som du har gjort på pappren beaktas inte i bedömningen.

Provets poängsättning anges i de delspecifika instruktionerna.

ANVISNINGAR TILL DEN GEMENSAMMA DELEN

Den öppnade delen måste utföras på en gång och du kan inte återvända till den senare.

När den delspecifika tiden har löpt ut stängs delen i fråga. Om du inte hinner utföra delen sparas den senaste situationen som svar.

Delen består av uppgifterna A1–A14, som innehåller totalt 70 frågor. För varje korrekt svar får du ett (1) poäng och för varje felaktigt svar förlorar du ett (1) poäng. Om du lämnar frågan obesvarad eller väljer svarsalternativet ”Jag låter bli att svara på frågan” görs inget poängavdrag.

I flervalsfrågorna kan man välja ett eller flera alternativ. Alla korrekta alternativ måste väljas för att få poäng. Svaret anses vara fel om inte alla korrekta alternativ har valts eller om ett eller flera felaktiga alternativ har valts. Om du lämnar frågan obesvarad görs inget poängavdrag.

Högsta antalet poäng för denna del av provet är 70 och lägsta –70.

Uppgifterna baserar sig på de elektroniska artiklarna Användningen av forskningsbaserad kunskap i beslutsfattande och beredning i statsrådet och riksdagen och Den förändrade bilden av vetenskapsdiplomatin 2009–2025.

Artikelfilerna är pdf-filer som kan öppnas med vilket pdf-program som helst. Det öppnade provmaterialet får dras till ett separat fönster bredvid uppgifterna.

Det är tillåtet att använda sökfunktionen i urvalsprovet (till exempel med tangentkombinationen Ctrl+F eller Cmd+F). Sökfunktionen hittar inte nödvändigtvis all text, till exempel text som finns i figurer och tabeller.

Uppgifterna på finska bedöms utifrån det finskspråkiga materialet och uppgifterna på svenska bedöms utifrån det svenskspråkiga materialet.

Besvara uppgifterna 1–6 utifrån artikel *Användningen av forskningsbaserad kunskap i beslutsfattande och beredning i statsrådet och riksdagen*.

UPPGIFT 1

A1.1 Den politikbaserade kunskapen förvandlas till forskningsbaserad politik när man använder forskningsevidens selektivt och bara väljer evidens som stödjer den lösning och den politiska riktning som man strävar efter.

- Sant
- Falskt

A1.2 Tidigare forskning ger indikationer på att sätten att använda forskningsbaserad kunskap i hög grad är nationellt institutionaliserade och etablerade och att det finns betydande variationer mellan olika länder. Enligt artikeln påverkar följande faktorer förutsättningarna för att använda forskning:

- politisk praxis och kultur
- regeringsförbindelser
- tillgången till forskningsbaserad kunskap och dess producenter och en allmän uppskattning för forskning och vetenskap
- efterfrågan på forskningsbaserad information och kopplingar mellan dem som producerar och dem som använder forskningsbaserad information
- inget av dessa

A1.3 Hur många studier som kombinerar kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder ingår i det material som artikeln baserar sig på?

- 6
- 12
- 20
- 26
- Inget av dessa

A1.4 Artikelns material består av (rullgardinsmeny: a. fler b. färre) studier som enbart använder kvalitativa metoder än referentgranskade studier.

A1.5 Artikelns material kan beskrivas genom att konstatera att generisk forskning typiskt är studier som inte är referentgranskade och som baserar sig på kvalitativt eller en kombination av kvalitativt och kvantitativt material, medan sektorspecifik forskning typiskt är referentgranskad kvalitativ forskning.

- Sant
- Falskt

UPPGIFT 2

A2.1 En studie som undersökte beredningen av den första nationella klimatstrategin kom fram till att:

- processerna kring kunskapsproduktionen och politiken hade en stark koppling till varandra i beredningen
- man ansåg att det fanns för mycket forskningsevidens om klimatpolitik och mängden evidens försvagade de traditionella, legitima expertaktörernas roll i den politiska processen
- forskningsinstitut som uppnått en nationellt etablerad ställning och deras forskare ansågs representera en expertis som ansågs vara konservativ
- inget av dessa

A2.2 Användningen av forskningskunskap i beredningen av politiska dokument rapporteras alltid systematiskt och genomskinligt eftersom detta stadgas i lag.

- Sant
- Falskt

A2.3 Både statliga forskningsinstitut och universitet har som huvudsakligt syfte att producera forskningskunskap framför allt som stöd för statligt beslutsfattande och utvecklingen av statsförvaltningen.

- Sant
- Falskt

A2.4 Av de studier som analyseras i artikeln använde mer än hälften kvalitativa metoder.

- Sant
- Falskt

A2.5 Symbolisk användning av forskningsevidens handlar till stor del om politisk eller taktisk användning av evidens.

- Sant
- Falskt

UPPGIFT 3

A3.1 En central skillnad mellan kartläggande och systematisk litteraturoversikt är omfattningen av frågorna som granskas.

- Sant
- Falskt

A3.2 Den slutliga analysen i artikelns litteraturoversikt inkluderade 54 studier.

- Sant
- Falskt

A3.3 Vilket av följande påståenden om luckor i kunskapsbasen i artikeln är osant?

- Mer långsiktiga forskningsprogram som granskar gränssnittet mellan beslutsfattande och forskningskunskap skulle vara ett sätt att komplettera existerande kunskap.
- Det finns flera öppna frågor om förhållandet mellan ministerierna och kunskap baserad på forskning.
- Det saknas forskning om närvaron av forskningsbaserad kunskap i berednings- och beslutsprocessen.
- Det vore viktigt med forskningsperspektiv som fokuserar på den forskningsbaserade kunskapens inverkan.
- Inget av dessa.

A3.4 En studie av regeringspropositioner år 2017 visar att den akademiska forskningens andel av referenserna i statsrådets beslutsfattande och beredning var högre än andelen referenser till forskning gjord av förvaltningen.

- Sant
- Falskt

A3.5 Vilket av följande påståenden stämmer?

Som stöd för beslutsfattandet när det gäller lagberedning beställer regeringen ny forskning:

- framför allt om ämnet är socialt kontroversiellt eller alldeles nytt
- framför allt om det inte har gjorts kvalitativ forskning i ämnet under de senaste åren
- enbart om behovet har definierats i statsrådets allmänna sammanträde
- inget av dessa

UPPGIFT 4

A4.1 Enbart forskningsprojekt som finansierats genom finansiella instrument avsedda för strategisk forskning används i beredningen och formuleringen av strategier.

- Sant
- Falskt

A4.2 I de höranden som görs i riksdagens utskott, var andelen forskare som hörs _____ (3, 7, 40, 61) % enligt den studie som artikeln hänvisar till.

A4.3 Enligt en studie som nämns i artikeln är statliga forskningsinstitut inom miljö-, klimat- och energipolitikbranschen (Syke, Luke, VATT m.fl.) och deras forskare mer framträdande i beslutsfattandet än universitet och deras forskare.

- Sant
- Falskt

A4.4 Enligt artikeln utnyttjar ministrar huvudsakligen information som de fått av sina specialmedarbetare i sitt beslutsfattande.

- Sant
- Falskt

A4.5 Av hörandena i riksdagens grundlagsutskott utgör forskarhöranden den största enskilda andelen.

- Sant
- Falskt

UPPGIFT 5

A5.1 Vilket av följande påståenden om hur social- och hälsovårdssektorn motiverar sina rekommendationer stämmer?

- Internationellt har man observerat att rekommendationer och policydokument i väldigt liten utsträckning ger stöd för rekommendationerna och hänvisar inte till forskning eller systematiska litteraturöversikter.
- I Finland konstateras det också att rekommendationerna och policydokumenten gav väldigt lite stöd för rekommendationerna och inte hänvisade till forskning eller systematiska litteraturöversikter.
- För Finlands och Danmarks del har man observerat att rekommendationer och policydokument i väldigt liten utsträckning ger stöd för rekommendationerna och hänvisar inte till forskning eller systematiska litteraturöversikter.
- Inget av dessa.

A5.2 Utanför Finland har det forskats mycket i hur forskningsbaserad kunskap utnyttjas som grund för politiskt beslutsfattande.

- Sant
- Falskt

A5.3 En studie om valfrihet och utvecklingen av hälsovården som nämns i artikeln visar att man ofta förbiser erfarenheter i referensländerna.

- Sant
- Falskt

A5.4 Enligt artikeln betyder det faktum att fler forskare hörs i utskottshöranden att vetenskapens ställning i beslutsfattandet har förstärkts en aning.

- Sant
- Falskt

A5.5 Bara ett fåtal av ministeriernas omfattande lagprojekt och -beredningar bortser ifrån forskningskunskap.

- Sant
- Falskt

UPPGIFT 6

A6.1 En enkätstudie som nämns i artikeln visar att nästan en tredjedel av tjänstemännen vid ministerierna minst ett par gånger per månad använder sig av evidens som producerats inom ramarna för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet.

- Sant
- Falskt

A6.2 I artikeln framgår att åtminstone fem studier som riktar sig till olika områden inom politiken och en generisk studie visar på att forskningskunskap har använts selektivt eller förbisetts.

- Sant
- Falskt

A6.3 I en av studierna som artikeln refererar till nämns två universitet som var i en sämre position som vetenskapsproducenter än andra universitet.

- Sant
- Falskt

A6.4 I artikeln nämns en forskningspublikation som visar att feministisk forskning föredras i kvantitativ form.

- Sant
- Falskt

A6.5 En av studierna som artikeln refererar till visar att miljöforskningens roll är av betydelse först när man övergår från beredning till beslutsfattande.

- Sant
- Falskt

Besvara uppgifterna 7–12 utifrån artikel *Den förändrade bilden av vetenskapsdiplomatin 2009–2025*.

UPPGIFT 7

A7.1 Vilka av följande mål präglar särskilt "Diplomacy for Science" som typ av vetenskapsdiplomati?

- Att förbättra förutsättningarna för vetenskapen
- Att vidga kunskapsbasen
- Att stärka kvaliteten på vetenskapen
- Att hitta lösningar på globala problem
- Att trygga globala nyttor
- Inget av dessa

A7.2 Vilka av följande påståenden är falska?

- I studiens granskning av kunskapsbaserat beslutsfattande nämndes bland organisationerna särskilt Utrikespolitiska institutet.
- Styrgrupper kan begränsa forskarnas frihet.
- Vetenskapsdiplomatin inverkan på den internationella politiken har ökat på senaste tiden.
- Vetenskapsdiplomatin erbjuder en drömbild av hur internationell politik skulle kunna utformas utifrån gemensamt överenskomna mål.
- Finlands internationella relationer främjas med hjälp av vetenskap särskilt i de länder som lider mest av miljöproblem.

A7.3 Vilka av följande påståenden om vetenskapsdiplomati stämmer?

- Vetenskapsdiplomati handlar om aktörer från olika länder och deras praxis och inbördes relationer i frågor som rör vetenskap och om forskning i denna praxis och dessa relationer.
- Vetenskapsdiplomati är ett mångtydigt begrepp och kan således effektivt användas till att förklara många olika slags fenomen.
- I den definition av vetenskapsdiplomati som Ketola använder i sin analys granskas vetenskapsdiplomatin som en främjare av utrikespolitik, vetenskap och internationella relationer.
- Bakom den moderna förståelsen av vetenskapsdiplomati ligger en ökad konkurrens mellan stater, ideologier och människor.
- Inget av dessa.

A7.4 Vilka av följande drag hos vetenskapsdiplomatiforskningen kritiserar Ketola?

- Att vetenskapsdiplomatlitteraturen är så beskrivande
- Att vetenskapsdiplomatien är så mångvetenskaplig
- Den självhävdelse som förekommer i vetenskapsdiplomatlitteraturen
- Att forskningen i vetenskapsdiplomati har alltför knappa resurser
- Inget av dessa

A7.5 Vilka synliga drag hos den kritiska skolan inom vetenskapsdiplomatiforskningen identifieras?

- Den kritiska skolan har nått stor popularitet i Europa.
- Den kritiska skolan strävar efter att påminna om den maktkamp som finns i bakgrunden till termen vetenskapsdiplomati.
- Den kritiska skolan fokuserar enbart på att reda ut maktkamper utanför vetenskapen.
- Den kritiska skolan vill ifrågasätta vetenskapsdiplomatins vetenskapliga och diplomatiska grundantaganden.
- Inget av dessa.

A7.6 Vilka av följande påståenden om Ketolas studie stämmer?

- Temana för forskningsintervjuerna baserade sig på en litteraturoversikt och forskningsintervjuerna rapporterades anonymt.
- De orange, lila och blå kolumnerna i Tabell 2 är enbart teoribaserade.
- Rapporterna som Ketola använder sig av visar att vetenskapsdiplomatien har blivit mer riskorienterad än tidigare.
- Inget av dessa

UPPGIFT 8

A8.1 Vilket av följande påståenden om förändringar inom vetenskapsdiplomatien stämmer?

- Inom vetenskapsdiplomatien kan man se en övergång från vetenskaps- och teknologisamarbetets hotbilder och möjligheter mot teman som gynnar målen för en hållbar utveckling.
- En diskurs som i ökad grad handlar om riskhantering är ett tecken på vetenskapsdiplomatins betoning på lösandet av gemensamma globala problem såsom till exempel klimatkrisen.
- Att man i Finland diskuterar gränserna för öppenheten inom vetenskaplig forskning hänger ihop med en förändring inom vetenskapsdiplomatins operativa miljö.
- Inget av dessa.

A8.2 Vilket av följande påståenden stämmer?

- Begreppet neoliberal institutionalism i vetenskapsdiplomatin beskriver vetenskapens och teknologins betydelse som en maktresurs.
- Med kunskapsproduktion som tjänar utrikespolitiken avses att diplomati används för att främja vetenskapen.
- Med tanke på främjandet av vetenskapsdiplomati är det bra om aktörerna endast är statliga aktörer.
- Inget av dessa.

A8.3 Hur beskrivs vetenskapsdiplomatiforskningen i artikeln?

- Nödvändigheten och betydelsen av vetenskapsdiplomati betonas inte tillräckligt inom forskningen.
- Vetenskapsdiplomatiforskarna är överens om att internationella teknologiprojekt främjar demokratiska samhällsmål och förbättrar relationerna mellan stater.
- Bland annat Latour och Putnam har redan tidigt noterat problemet med vetenskapens neutralitet inom vetenskapsdiplomatin.
- Artikeln beskriver inte vetenskapsdiplomatiforskningen på något av de sätt som nämns ovan.

A8.4 Vilken av följande beskrivningar av vetenskapsdiplomatiska praxis är rätt enligt Ketolas artikel?

- I de länder som undersökts var det mest sällsynt att fokusera på vetenskapsdiplomatin som främjare av internationella relationer.
- I Finland är det utrikesministeriet som styr vetenskapsdiplomatin.
- De vanligaste vetenskapsdiplomatiska riktlinjerna i de undersökta länderna var vetenskapliga motiv och orientering mot globala frågor.
- Kännetecknande för vetenskapsdiplomatisk praxis är beständighet över regeringsperioder.
- Inget av dessa

UPPGIFT 9

A9.1 Vilket av följande påståenden indikerar att vetenskapsdiplomatin är både ett subjekt och ett objekt?

- Vetenskapsdiplomati är inte ett etablerat begrepp.
- Begreppet vetenskapsdiplomati har en svag analytisk förklaringskraft.
- Vetenskapsdiplomati är både verksamhet och ett forskningsobjekt.
- Begreppet vetenskapsdiplomati är grammatiskt flertydigt.
- Ingen av dessa.

A9.2 Vilken är den centrala värderingen i den kunskapsproduktion som tjänar utrikespolitiken?

- Internationalitet
- Vetenskapens autonomi
- Landets bästa
- Vetenskapens frihet
- Inget av dessa

A9.3 Vilket av följande alternativ beskriver bäst vetenskapsdiplomatikategorin *science in diplomacy*?

- Olika internationella aktörer har en betydande roll.
- Betoningen ligger på utrikespolitiken, där man använder sig av vetenskaplig forskningsevidens som stöd för beslutsfattande.
- Vetenskapens betydelse som stöd för det utrikespolitiska beslutsfattandet är ringa.
- Målet är att främja forskning av god kvalitet bland annat genom att ingå internationella forsknings- och vetenskapsavtal.
- Det finns starkare intresse för forskningssamarbete med länder som har högklassig forskning än med länder som har mindre framstående forskning.

A9.4 Vilket av följande alternativ beskriver enligt intervjumaterialet den finländska vetenskapsdiplomatin?

- Klimatförändringen och finländskt klimat-kunskande lyftes särskilt fram på grund av de möjligheter som de regeringsledda verktygen erbjuder.
- Finlands utbildningsexport ses i intervjumaterialet som en betydande faktor för att lösa globala problem.
- EU-medlemskapet ökar Finlands verksamhetsmöjligheter på den internationella vetenskapsdiplomatins fält.
- Inget av dessa

UPPGIFT 10

Motsvarar följande påståenden innehållet i artikeln? Svara ja eller nej.

A10.1 Latour ansåg att neutralitet är ett centralt drag hos vetenskapen.

- Ja
- Nej

A10.2 Forskning i vetenskapsdiplomati är ofta forskning i maktbruk.

- Ja
- Nej

A10.3 Tim Flink representerar ett globalt styrningsperspektiv inom vetenskapsdiplomatiforskningen.

- Ja
- Nej

A10.4 Enligt Ketola borde forskningen i vetenskapsdiplomati i högre grad fokusera på skillnaderna mellan statliga och oberoende aktörer.

- Ja
- Nej

A10.5 När man främjar internationella relationer med hjälp av vetenskap är välfärd ett av målen.

- Ja
- Nej

UPPGIFT 11

Är påståendet enligt artikeln sant eller falskt?

A11.1 Vetenskapsdiplomatins analytiska förklaringskraft är svag eftersom den vetenskapsdiplomatiska diskursen präglas av geo- och maktpolitisk konkurrens.

- Sant
- Falskt

A11.2 Enligt Ketola representerar vetenskapen i vetenskapsdiplomatin objektivitet medan diplomatin representerar politiken.

- Sant
- Falskt

A11.3 Den kritiska vetenskapsdiplomatiforskningen kritiserar det internationella regelbaserade systemets funktionalitet och betonar mångvetenskapliga och gränsöverskridande forskningsprojekt som en möjlighet att främja konsensus mellan länder.

- Sant
- Falskt

A11.4 Ketola anser att vetenskapsdiplomatin statscentrerade perspektiv är onödigt snävt.

- Sant
- Falskt

A11.5 Enligt Ketola erbjuder vetenskapsdiplomatin trots sina begränsningar verktyg för att försvara den vetenskapliga friheten och främja lösandet av globala problem.

- Sant
- Falskt

UPPGIFT 12

Är påståendet enligt texten sant eller falskt?

A12.1 I sin nuvarande form är det centrala målet med vetenskapsdiplomati att förena länder och deras befolkningar genom att lösa gemensamma globala utmaningar.

- Sant
- Falskt

A12.2 Vetenskapsdiplomati fungerar som ett sätt att främja olika mål och intressen.

- Sant
- Falskt

A12.3 Med utgång i den litteratur som Ketola har granskat i sin artikel verkar det som att delområdet "Science for Diplomacy" är den vanligaste formen av vetenskapsdiplomati.

- Sant
- Falskt

A12.4 I Finland har strävan efter mångsidighet och objektivitet blivit ett mål för vetenskapsdiplomatin.

- Sant
- Falskt

A12.5 Det har skett snabba förändringar i vetenskapsdiplomatin tyngdpunkter.

- Sant
- Falskt

A12.6 På grund av engelskans obestridliga dominans ser man inte kunskaper i språk och kultur som lika viktigt som förr.

- Sant
- Falskt

Besvara uppgifterna 13–14 utifrån båda artiklarna *Användningen av forskningsbaserad kunskap i beslutsfattande och beredning i statsrådet och riksdagen* och *Den förändrade bilden av vetenskapsdiplomatin 2009–2025*.

UPPGIFT 13

A13.1 Pelkonen behandlar inte klimatteman som en integrerad del av Finlands internationella nätverk för forskningssamarbete medan Ketola gör det.

- Sant
- Falskt

A13.2 Båda artiklarna använder så kallad systematisk litteraturoversikt som forskningsmetod.

- Sant
- Falskt

A13.3 I artiklarna används inte följande forskningsmaterial

- tidigare studier
- material från Riksarkivet
- rapporter
- intervjuer

A13.4 Båda artiklarna behandlar användningen av forskningsevidens både nationellt och internationellt.

- Sant
- Falskt

A13.5 Det finns forskningsresultat om selektiv användning av forskningsevidens (policy-based evidence) från de senaste 15 åren. Man kan anse att den omorientering som har skett sedan slutet av förra decenniet inom vetenskapsdiplomatin är i linje med dessa forskningsresultat.

- Sant
- Falskt

UPPGIFT 14

A14.1 Vilken kategori eller vilka kategorier av vetenskapsdiplomati är oförenliga med idealet om kunskapsbaserad politik?

- science in diplomacy
- diplomacy for science
- science for diplomacy

A14.2 Vetenskapsdiplomatin kan använda forskningsresultat

- instrumentellt
- konceptuellt
- symboliskt

A14.3 Enligt översikten av Pelkonen kan man dra slutsatsen att verksamhet av typen science in diplomacy i Finland är

- omfattande och systematisk
- sporadisk
- obefintlig

A14.4 Båda artiklarna behandlar ur sina respektive perspektiv kunskapens betydelse för samhällsutvecklingen. Vilket eller vilka alternativ gynnar kunskapsbaserat beslutsfattande?

- science in diplomacy
- politikbaserad kunskap
- governance for bureaucracy
- hörande av sakkunniga i utskotten

A14.5 Klimatteman framkommer lite olika i de två artiklarna. I vilka kontexter har klimatpolitiken behandlats?

- nationella klimatstrategier
- regional klimaträttvisa
- arbete med landets image
- nätverk för informationsutbyte